

Promoting a
Positive Railway
Safety Culture

Fremme af en positiv sikkerhedskultur blandt de europæiske jernbaner

1. Hvad er en sikkerhedskultur?

Kulturer - i form af fælles mønstre for tænkning og handling - udvikles, når mennesker interagerer og skal gennemføre noget sammen.

Sikkerhedskultur henviser til samspillet mellem kravene i sikkerhedsledelsessystemet, og hvordan mennesker får kravene til at give mening ud fra deres holdninger, værdier og overbevisning og det, de rent faktisk gør, hvilket kan ses i deres beslutninger og adfærd.

Opretholdelsen af et højt sikkerhedsniveau forudsætter en løbende harmonisering af sikkerhedsledelsessystemet og de kulturelle aspekter i en organisation.

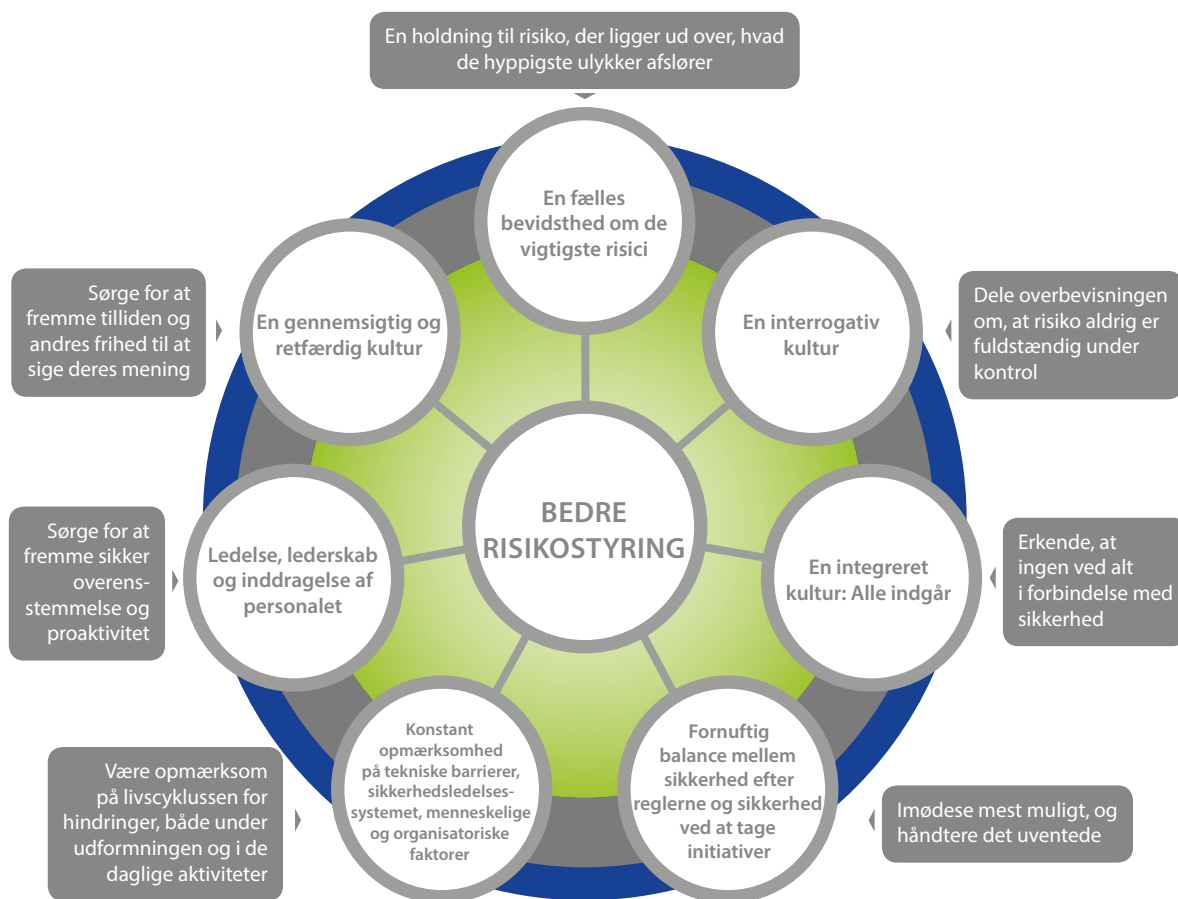
En positiv sikkerhedskultur er karakteriseret ved en kollektiv forpligtelse blandt ledere og enkeltpersoner til altid at handle på en sikker måde, især når de konfronteres med konkurrerende eller modstridende målsætninger.

Når sikkerhedsarbejdet og ejerskabet er velintegreret i de operationelle aktiviteter, er det et middel til at sikre en mere effektiv drift.

For at forstå sikkerhedskulturen i en organisation har specialister og forskere udviklet modeller, der sædvanligvis indebærer et sæt kendetegn i en positiv sikkerhedskultur. Figur 1 er et eksempel på en sådan model.

Figur 1: Model på en sikkerhedskultur

Baseret på nyligt arbejde i Institute for an Industrial Safety Culture www.icsi-eu.org

2. Jernbanesikkerhedskultur i Europa

Modeller for jernbanesikkerhedskultur bør tage højde for indvirkningen af organisationens miljø og risikoreguleringsordninger. Som eksempler angiver de administration i forbindelse med entreprenører og forhold til sikkerhedsmyndigheder som vigtige elementer.

Figur 2 viser denne kæde af indflydelse blandt de europæiske jernbaner: beslutninger og adfærd på hvert niveau i systemet kan påvirke sikkerhedskulturen i organisationen, uanset om dette er relateret til en jernbanevirksomhed, infrastrukturforvalter, enhed med ansvar for vedligeholdelse, producent, entreprenør ...

3. Hvad er fordelene ved en positiv sikkerhedskultur?

Baseret på RSSB (2015) www.sparkrail.org

- Reduceret operationel risiko gennem mere bredere funderet risikovurdering og bedre forståelse for forholdene på arbejdspladsen og risikoen på alle niveauer i organisationen
- Færre arbejdsulykker ved at fjerne risici identificeret gennem øget rapportering af nær-ved-hændelser
- Færre risiko prægede handlinger og forhold gennem øget medarbejder engagement og udvikling af lederskab
- Reducerede udgifter relateret til arbejdsulykker, usikre handlinger og forhold
- Højere effektivitet gennem bedre kendskab til og forståelse for forholdene på arbejdspladsen
- Forbedret og mere effektivt sikkerhedsledelsessystem med procedurer og regler, der passer bedre til hvordan arbejdet udføres i virkeligheden
- Forbedret virksomhedsimage

I jernbanesikkerhedsdirektivets artikel 29 anføres det, at agenturet evaluerer udviklingen af en sikkerhedskultur den 16. juni 2024. I artikel 9, stk. 2, kræves det, at infrastrukturforvaltere og jernbanevirksomheder udvikler en kultur af gensidig tillid, fortrolighed og læring gennem sikkerhedsledelsessystemet. Disse krav er afspejlet i den fælles sikkerhedsmetode (CSM) vedrørende krav til sikkerhedsledelsessystemer og tilhørende vejledning for vurdering af enkelte sikkerhedscertifikater eller sikkerhedsgodkendelser.

Figur 2: Niveauer, der bidrager til sikkerhedskultur

4. Hvor starter man med at forbedre jernbanesikkerhedskulturen?

Enhver organisation, der ønsker at forbedre sin sikkerhedskultur, bør gennemføre en strategi, der støttes af den øverste ledelse.

Til udviklingen af strategien giver en vurdering af sikkerhedskulturen et godt grundlag for at identificere kulturelle styrker og svagheder.

Selv uden en vurdering er der mange måder, hvorpå det er muligt at forbedre en eller flere af egenskaberne ved en positiv sikkerhedskultur. Forslag:

- Forståelse og fejring af det, der allerede går godt
- Positiv styrkelse gennem synlige belønninger for sikker adfærd

- Udvikling af et enkelt system til deling af bekymringer vedrørende sikkerhed
- Brug af indkøb og kontraktbestemmelser for at understrege sikkerheden i forbindelse med arbejdet med entreprenører og leverandører
- Definer og kommunikation af forventninger til ledere omkring sikkerhedsledelse

Uanset din rolle kan du bidrage til at forbedre sikkerhedskulturen. Sammen skal I finde ud af, hvad der er rigtigt, og hvad der fungerer for jeres organisation.

Den Europæiske Unions Jernbaneagentur

120 rue Marc Lefrancq
BP 20392
FR-59307 Valenciennes Cedex
Tlf. +33 (0)327 09 65 00

era.europa.eu
Twitter @ERA_railways

Søg på "safety culture" på følgende websider for flere oplysninger:

- www.era.europa.eu
- www.uic.org
- osha.europa.eu
- www.sparkrail.org
- www.icsi-eu.org
- www.skybrary.aero
- www.iaea.org

Et bedre jernbanesystem for alle.

Publikationskontoret

Hverken agenturet eller en person, der handler på agenturets vegne, er ansvarlig for den brug, der kan gøres af oplysningerne i denne publikation.

Luxembourg: Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2018

© Den Europæiske Unions Jernbaneagentur, 2018

Eftertryk er tilladt med kildeangivelse. Ved enhver anvendelse eller gengivelse af individuelle fotos skal der indhentes tilladelse direkte fra indehaverne af ophavsrettighederne.

Paper: TR-06-17-234-DA-C • ISBN 978-92-9205-372-7 • doi:10.2821/8266

PDF: TR-06-17-234-DA-N • ISBN 978-92-9205-374-1 • doi:10.2821/2961